

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

อีสาน หมายถึง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย เป็นดินแดนที่มีความเจริญรุ่งเรืองทางศิลปวัฒนธรรม ซึ่งมีหลักฐานตกทอดมาจนถึงปัจจุบัน เช่น ศาสนสถาน ตลอดจนวรรณกรรมต่าง ๆ ซึ่งมีอยู่มากมายกว่าร้อยเรื่อง ทั้งที่เป็นวรรณกรรมมุขปาฐะ และวรรณกรรมที่มีการบันทึก เป็นลายลักษณ์อักษร

วรรณกรรม เรื่องขุนบรม เป็น เรื่องหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อชาวอีสาน เป็น เอกสารที่ เชื่อมโยงความเชื่อของชาวท้องถิ่น ให้ เป็นกลุ่ม เผ่าพันธุ์เดียวกัน ไม่เพียง เท่านั้นยัง เชื่อว่า เป็น เอกสารที่บันทึก เป็นลายลักษณ์อักษรที่มีอายุเก่าแก่¹ เรื่องหนึ่งที่ เชื่อมโยงความ เชื่อของชาวท้องถิ่น

ในด้าน เนื้อหาของวรรณกรรม เรื่องขุนบรม มีการผสมผสานกันระหว่างแนวความเชื่อดั้งเดิมกับแนวความเชื่อพุทธศาสนา มีบางเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับความเชื่อพุทธศาสนาเลย เช่น เรื่องน้ำเต้ามั่ง โดยกล่าวว่า คนสัตว์ ออกจากผลน้ำเต้าและยังได้อธิบายว่า คนมีพิวคำหรือพิวขาวเป็น เพราะวิธีการเจาะผลน้ำเต้า คนที่ออกจากรูที่เจาะด้วย "เหล็กซี่" ถูกรับด้วยความร้อนและคว้นไฟ จึงมีพิวคำคล้ำ ส่วนคนพิวขาวนั้น คือพวกที่ออกจากรูที่เจาะด้วย "สิ่ว" คนที่ออกจากน้ำเต้ามั่งทุกคนเป็นประชาชนพลเมือง ส่วนชนชั้นปกครองนั้น เป็น เทพมาจากสวรรค์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหัวหน้าหรือกษัตริย์นั้น เป็น เทพผู้มีบุญบารมีสูงกว่า เทพองค์อื่น และยัง เป็น โอรสของแดนฟ้าคือนผู้เป็นใหญ่บนสวรรค์

¹มหาสิลา วีระวงศ์, พงศาวดารลาว, อาจารย์ทองสืบ ศุภมาร์ค ถอดถ่ายเป็นไทย (เอกสารอัดสำเนา) ในส่วนของคำนำ กล่าวว่า นิทานขุนบรมแต่งขึ้นครั้งแรก ในสมัยพระเจ้าวิบูลราช

เรื่องขุนบรมนั้น แม้จะไม่ใช่เอกสารที่อธิบายถึงถิ่นกำเนิดของคนไทย แต่เรื่องขุนบรมก็เป็น เอกสารที่มีข้อมูลทางประวัติศาสตร์ที่น่าศึกษา แสดงถึงการอพยพของคนกลุ่มหนึ่งจากเหนือมาได้ เพื่อตั้งหลักแหล่งในพื้นที่ที่เหมาะสมกับการเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ สร้างสังคม หล่อกลอมวัฒนธรรม. สังคมร่วมกันกำหนดบรรทัดฐาน เพื่อการปฏิบัติไปในทางเดียวกัน โดยมีปรัชญาพุทธศาสนาเป็นแกนนำ

วรรณกรรม เรื่องขุนบรมสะท้อนภาพสังคม การเมืองและ เศรษฐกิจของสังคมอีสานโบราณ และยังเป็น เสมือนหนึ่งสื่อกลางในการสืบทอดวัฒนธรรมของสังคม ได้พบว่าพฤติกรรมสังคมที่ปรากฏในวรรณกรรมเรื่องนี้ พ้องกับพฤติกรรมของสังคมอีสาน

วรรณกรรม เรื่องขุนบรม จึงน่าจะมีการศึกษาให้ละเอียด เพื่อได้ข้อเท็จจริงต่าง ๆ เกี่ยวกับสังคมวัฒนธรรมอีสาน การรู้จักอดีตโดยแจ่มแจ้งนั้น เป็นทางหนึ่งของการเข้าใจปัจจุบัน กอปรกับยังไม่มีผู้ใดศึกษาเรื่องนี้โดยละเอียดมาก่อน ผู้วิจัยจึงได้นำวรรณกรรม เรื่องขุนบรมมาศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาวรรณกรรม เรื่องขุนบรมในฐานะวรรณกรรมประวัติศาสตร์ความคิด
2. ศึกษาวรรณกรรม เรื่องขุนบรมในด้านรูปแบบ
3. ศึกษาความ เชื่อใน เรื่องกำเนิดโลกและจักรวาลที่ปรากฏในวรรณกรรม เรื่องขุนบรม
4. ศึกษาถึงการกำเนิดสังคมและรัฐที่ปรากฏในวรรณกรรม เรื่องขุนบรม
5. ศึกษาโครงสร้างของสังคม และบทบาทหน้าที่ของบุคคล อันเป็นผลให้วรรณกรรม

เรื่องขุนบรมมีบทบาทในการควบคุมสังคม

ขอบเขตของการวิจัย

วิจัยอย่างละเอียดในด้าน เนื้อหาและรูปแบบของวรรณกรรม เรื่องขุนบรม ศึกษา เฉพาะเรื่องขุนบรมสำนวนร้อยกรองฉบับที่ เก็บรักษาไว้ในหอสมุดแห่งชาติ เป็นข้อมูลหลักและตรวจสอบฉบับอื่น ๆ เพื่อทำความเข้าใจกับเนื้อหามากขึ้น ส่วนข้อมูลอื่น ๆ ใน เอกสารที่ตีพิมพ์แล้วจะใช้เป็นข้อมูลรอง เพื่อสนับสนุนความคิด เห็น

วิธีดำเนินการวิจัย

1. สํารวจต้นฉบับ
2. เปรียบเทียบกับต้นฉบับที่มีอยู่และคัด เลือกต้นฉบับนำมาใช้ เป็น เอกสารหลัก ในการวิจัย
3. ศึกษาวรรณกรรม เรื่องขุนบรมอย่างละเอียด
4. ศึกษา เอกสารที่เกี่ยวข้อง
5. สรุปผลการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. มีความ เข้าใจสังคมและชีวิตของชาวอีสานได้ดียิ่งขึ้น
2. เป็นการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นทางด้านวรรณคดี
3. เผยแพร่วรรณกรรม เรื่องขุนบรมให้ เป็นที่รู้จักแพร่หลายยิ่งขึ้น

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. วรรณกรรมเรื่องขุนบรม หมายถึง ฉบับที่นำมาวิจัยแต่งด้วยคำประพันธ์ร้อยกรอง ปัจจุบัน เก็บรักษาไว้ที่หอสมุดแห่งชาติ
2. อีสาน หมายถึง ภาคอีสาน หรือภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย กลุ่มประชากรที่พูดภาษาไทย-ลาว
3. ตัวเลข ที่อยู่ ในวงเล็บ ด้านขวามือของตัวอย่าง หรือของมทร้อยกรอง เรื่องขุนบรมที่ยกเข้ามาประกอบการเขียนเชิงพรรณนานั้น เป็นตัวเลข กำกับ ลาน ของต้นฉบับตัว เขียนตัวอย่าง (5.2) หมายถึง ลานที่ 5 ด้านที่ 2
4. ไพร่บ้านไทยเมือง หมายถึง ประชาชนพลเมืองโดยทั่วไป คำนี้เป็นคำที่ใช้อยู่เป็นปกติในภาษาอีสานและมีปรากฏในวรรณกรรม เสมอ ๆ